

DOKUMENTI NACIONALNE VARNOSTI

1. **Strategija vojaške obrambe RS**
2. Obrambna strategija RS
3. **Doktrina vojaške obrambe RS**

Kaj je strategija?

Na splošno označuje temeljne predloge, postopke in načrte za smotrno in usklajeno uporabo sil, sredstev in drugih virov zaradi maksimalnega približevanja postavljenim ciljem oz. njihove uresničitve. Namen strategije je uskladiti cilje in sredstva.

Resolucija o izhodiščih
zasnove nacionalne
varnosti

STRATEGIJA
NACIONALNE
VARNOSTI

OBRAMBNA
STRATEGIJA

STRATEGIJA:

- kot znanstvena disciplina
- kot večina političnega vodstva države
- kot ime določenega dokumenta

STRATEGIJA kot znanstvena disciplina:

Razlikovati moramo med splošno in vojaško. Spl. strategija je sistem znanstvenih spoznanj in znanost, ki proučuje najpomembnejša vprašanja v zvezi s teorijo in prakso obr. Dejavnosti države, predvsem pa uporabo pol., voj. Idr. Sredstev ter zmogljivosti pri uresničevanju nacionalnih obr. Ciljev zaradi zavarovanja nacionalnih interesov v miru in vojni.

Splošna strategija se deli na več strategij: politična, diplomatska, ekonomska, vojaška. Vojaška strategija je sistem znanstvenih spoznanj in znanstvena disciplina. V okviru sistema vojaških znanosti in veja večšine vojskovanja, ki proučuje vprašanja v zvezi s teorijo in prakso pripravljajna in izvajanja oboroženega boja kot bistvene prvine vojne in uporabo drugih oblik vojaške sile zaradi uresničevanja vojaških in obrambnih ciljev države.

Strategija kot veščina: splošna strategija je dejavnost najvišjih organov pol. izvršilnega vodstva države v zvezi z najpomembnejšimi dejavnostmi obrambe države. Posebno pozornost posveča razmerju med sredstvi in cilji. Kako doseči ustrezno razmerje? Na temelju nacionalnih interesov in stroškov določi str. cilje. Vojaška str. je praktična dejavnost najvišjega vojaškega vodstva v zvezi s pripravami na izvajanje in uporabo ter samim izvajanjem vojaške dejavnosti. Cilji so vojaški in obrambni. Na zahodu se splošna strategija pogosto enači s strategijo nacionalne varnosti.

Strategija kot dokument kot rezultat splošne strategije. V njej je določen način uporabe vojaških sredstev, je podlaga za razvoj na obr.-voj. področju.

Doktrina je povezana izključno z vojaško dejavnost = skupek temeljnih načel in operativnih zamisli, ki jih OS ali njihovi sestavni deli uporabljajo kot vodilo pri svojem vojaškem delovanju, s katerim uresničujejo postavljene cilje. Doktrina določa zaželene metode operativne uporabe vojaške sile na vseh ravneh vojskovanja (strateški, operativni, taktični). Doktrine izhajajo iz zgodovinskih izkušenj, obravnavajo tudi vojaške in tehnične značilnosti vojskovanja, glavna podlaga so splošna in posebna načela vojskovanja. Doktrinarne dokument vedno oblikujejo najvišji vojaški organi ter vojaške raziskovalne ustanove.

Razlika med pojmom doktrina in strategija.

1. Voj. strategija je predvsem znanstvena disciplina in praktična dejavnost, lahko pa je tudi naziv uradnega dokumenta, doktrina ni znanstvena disciplina, temveč vedno skupek načel, pravil, zapisanih v njej, ki temeljijo na splošnih načelih vojskovanja.
2. Pri strategiji je poudarek na razmerju med vojaškimi cilji ter sredstvi, pri doktrini je poudarek na opredelitvi načel za optimalno izvajanje vojaške dejavnosti.
3. Strategija je usmerjena v prihodnost, doktrina je podlaga za pripravljajne in dejansko izvajanje vojaške dejavnosti.
4. Doktrina je podrejena strategiji: če se spremeni strategija, se spremeni tudi doktrina.

DOKUMENTI, ki obravnavajo NV

Glede na širino vsebine v dokumentu:

1. nacionalno-varnostni dokumenti: resolucija, temelji, izhodišča, smernice
2. obrambni dokumenti: vsebinsko obravnavajo obrambo ne sam v vojaškem, temveč tudi v drugih smislih zagotavljanja obrambne dejavnosti, reforme obrambnega resorja: bele knjige, resolucije
3. vojaško-obrambni dokumenti: izrazito so osredotočeni na obravnavanje vojaških konceptov OS za zagotavljanje vojaške obrambe (obrambni, vojaški dok. – vojaška strategija, vojaška doktrina, strateška politika, obr.)
4. civilno-obrambni dokumenti
5. zaščitno-reševalni dokument

Glede na temeljni namen poslanstvo (razvojni, operativni):

1. **konstitutivni (temeljni) (Litva, Slovaška...)**
2. **predstavitveni (države predstavijo lastni javnosti in tuji lastni svoje OS, izdajajo se relativno pogosto)**
3. **operativno-usmerjevalni (usmerjajo priprave na operativno delovanje)**
4. **razvojni dokumenti (strategije, programi, smernice,)**

WHITE PAPER = bela knjiga

WHITE BOOK = zbirka uradnih dokumentov, s katero želi določena država

Bela knjiga se predloži parlamentu za privolitev.

GREEN PAPER je predhodnica WHITE PAPER.

ANČ – akcijski načrt za članstvo v Natu

TRP – temeljni razvojni program

Razmerje med posameznimi vrstami dokumentov:

Glede na vsebino:

- najširši so nacionalnovarnostni dokumenti (resolucija, strategija)
- obrambni dokumenti (strategije, doktrine)
- vojaški dokumenti

Glede na temeljni namen:

1. NIS: - konstitutivni, ki dajejo s svojimi sistemskimi in pol. opr. Okvir za oblikovanje vsebinsko širokih razvojnih dokumentov, iz katerih se oblikujejo

- razvojni ter
- operativno-usmerjevalni

2. – razvojni dokumenti, iz njih izhajajo

- operativno usmerjevalni

Konstitutivni elementi so na vrhu hierarhije, podobno kot strategije NV; operativno-usmerjevalni pa so ožje usmerjeni.

Postopki izdelave in sprejemanja dokumentov:

Nosilec izdelave je MORS, Svet za nacionalno varnost ima koordinacijsko funkcijo. Praviloma se poišče strokovno pomoč med obrambnimi strokovnjaki, lahko se oblikuj delovno skupino. Parlament lahko izvaja revizijo pri izdelavi določenih zakonov (parlamentarni odbori). Lahko sodeluje tudi notranja javnost (širši krog zaposlenih v oboroženih silah). Ustvariti se mora čim večji družbeni konsenz. Pomembna je hierarhija.

Civilni strokovnjaki sodelujejo, pri vojaških dokumentih pa poklicni vojaški uslužbenci.

Vlada dokumente predloži parlamentu v vpogled. Vloga šefa države: vrhovni poveljnik.

Vloga ministra za obrambo: dokument predstavi vlade, kot predstavnik vlade ga predloži parlamentu in ga zagovarja.

Načelniki vojaškega poveljstva: lahko sprejemajo